

А. Наумовець, віце-президент НАН України:

«...Що ж нового відбувається в житті АН в останні десятиріччя?

Насамперед широко застосовується програмно-цільова організація досліджень у напрямках, що визначені як пріоритетні на державному рівні й конкретизовані нами на академічному рівні. Це й участь у державних програмах, і цільові академічні (переважно міждисциплінарні) програми, і цільові фундаментальні програми в межах окремих відділень наук. Вони спрямовані на актуальні наукові й науково-технічні проблеми – енергозбереження, забезпечення мінеральними ресурсами, створення нових матеріалів, розроблення інформаційних, космічних, ядерних і нанотехнологій, забезпечення надійної роботи об'єктів стратегічного значення, особливо тих споруд, що вже відпрацювали гарантійний ресурс, але продовжують експлуатуватися.

Вісім років тому АН утворила у своєму складі нове (14-те) відділення – Відділення ядерної фізики і енергетики. Йому доручено виконувати фундаментальні дослідження в цій галузі й одночасно працювати в тісній взаємодії з нашою атомною енергетикою, допомагати їй у вирішенні конкретних завдань сьогодення, зокрема щодо подовження строку служби енергетичних атомних реакторів.

Академія щорічно проводить конкурс науково-технічних проектів інноваційного спрямування. Їх метою є здійснення розробок, що максимально наближені до впровадження. Вони фінансуються академією на паритетних засадах разом з підприємствами, що зацікавлені в кінцевій продукції. У відборі таких проектів активну участь бере особисто Борис Євгенович. За його ініціативою АН у минулому році підготувала узагальнені пропозиції великих іноваційних проектів. Вони стосуються впровадження нових методів діагностики поширених захворювань, енергоефективності, створення нових матеріалів, розроблення інформаційних технологій, пошуку і видобутку мінеральних ресурсів, розвитку малотоннажної хімії та інших важливих проблем. На переконання академії, реалізація цих проектів у державному масштабі здатна забезпечити значний економічний і соціальний ефект. Організуючи розроблення та впровадження сучасних технологій у виробництво, Б. Патон одночасно вимагає проведення наукових оцінок їхнього впливу на навколишнє середовище й людину.

Борис Євгенович настійливо вимагає, щоб ми працювали прозоро, краще інформували суспільство про результати нашої діяльності. На сайті академії виставлено детальну інформацію щодо пропозицій упровадження розробок, здійснених при виконанні науково-технічних проектів, а також пропозиції заходів з енергозбереження. Академія регулярно влаштовує виставки своїх

розробок. Наприклад, наша експозиція на виставці в Москві минулого літа, присвяченій 20-річчю СНД, була визнана найкращою.

На жаль, наш інноваційний процес усе ще гальмується несприятливим інноваційним кліматом у державі. Щоб на повну силу запрацював двигун інновацій, нашим владним структурам конче необхідно “увімкнути запалювання” шляхом прийняття законодавчих рішень, що активізують зацікавленість бізнесу в організації виробництва новітньої продукції. Тоді наша наука напевно змогла б самостійно й стабільно заробляти значні кошти з позабюджетних джерел.

<...> Починаючи з 1991 р., у НАН України було створено близько 20 нових наукових установ у галузі суспільних і гуманітарних наук, потреба в яких продиктована новим статусом України як незалежної держави. Було створено також ряд нових інститутів і центрів у галузі природничих і технічних наук, яким доручено виконувати дослідження й розробки з проблем, що мають важливе значення для нашої економіки.

Борис Євгенович приділяє значну увагу розвитку міжнародного співробітництва, присутності АН на світовій науковій арені. Академія підписала угоди про співпрацю з-понад 50 закордонними організаціями. Він є одним з ініціаторів збереження загального наукового простору в рамках СНД, створення Міжнародної асоціації академій наук» *(Доповідь віце-президента НАН України академіка Антона Григоровича Наумовця про діяльність академіка Бориса Євгеновича Патона на посаді президента Академії наук // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>). – 2012. – 1.03).*